

ARREDOR DO ENTREVISTADO

Michael W. Apple (n. 1942) é un educador e sociólogo da educación estadounidense. É profesor John Bascom de Currículo e Instrución e Estudo de Políticas Educativas na Universidade de Wisconsin-Madison. Foi antes profesor de ensino primario, como el mesmo sinala na presente Entrevista, en Nova Jersey, e tamén destacado militante sindical. Un intelectual de profundas conviccións teóricas progresistas, favorables á construción da escola democrática, que combina coa acción sociopolítica, trasladando a diversos textos de reflexión e a prosas de combate os citados exercicios.

Así, vén desenvolvendo unha obra de grande influencia con estudos sobre ideoloxía e currículo e o desenvolvemento das escolas democráticas, en contradición coas orientacións do neoliberalismo. Unha obra sostida por referencias á filosofía educativa de Dewey, e por elaboracións neo-marxistas, da Escola de Frankfurt e *gramscianas*, que se dan cita na denominada Teoría Social Crítica, que por súa volta alimenta a corrente denominada "Pedagogía Crítica".

Da súa ducia de textos máis notables, sete foron traducidos ao castelán, como de seguido se cita. Aquí sinalaremos dous ben salientables: *Ideology and Curriculum* (1979; en castelán desde 1986), onde analiza cómo a escola reproduce a estrutura ideolóxica e as formas de control social e cultural das clases dominantes da sociedade, e *Democratic Schools* (1995; en castelán desde 2005), onde realizou, en colaboración con James A. Beane, un estudo pioneiro sobre aquilo que conforma a escola democrática, ilustrándoo con catro exemplos de escolas públicas americanas. Estruturas e procesos democráticos, participación da comunidade, inclusión, cooperación e fomento da construción dun saber crítico e interpretativo por parte do alumnado, son os seus argumentos. Este traballo, que se considera o máis representativo a escala internacional do movemento sobre escolas democráticas^{1,2 e 3}, inspirou o estudo realizado por Rafael Feito en España con atención a esta cuestión⁴.

1 Miller, R. (2002). *Free Schools, Free People: Education and Democracy after the 1960s*. Nova York: SUNY Press.

2 Mager, U., y Nowak, P. (2012). Effects of student participation in decision making at school. A systematic review and synthesis of empirical research. *Educational Research Review*, 7 (1), 38-61.

3 Osler, A. y Starkey, H. (2006). Education for democratic citizenship. *Research Papers in Education*, 21(4), 433-466.

4 Feito, R., y López, J. (2008). *Construyendo escuelas democráticas*. Barcelona: Hipatia Editorial.

Entrevista a Michael Apple

As intervencións e a presenza de Apple entre nós foi frecuente, en particular, nos pasados anos 90 e primeiros anos do século XXI. A edición dos seus textos, por parte de Morata, estivo acompañada pola súa presenza humana en diversos foros (tamén na cidade da Coruña a través dunha iniciativa congresual promovida pola Fundación Paideia e o profesor Jurjo Torrés Santomé), e en diversas revistas de educación, sobre todo, *Cuadernos de Pedagogía* e a *Revista de Educación* do Ministerio de Educación. Para a *Revista Galega de Educación* é unha honra poder presentar para os lectores galegos e en galego esta densa, longa e reflexiva entrevista, na que tantos asuntos centrais na práctica educativa dos docentes e nas políticas educativas gobernamentais son examinados, realizada por parte de Antía González Ben, Graduada en Ciencias da Educación pola Universidade de Santiago, quen actualmente realiza estudos de pedagogía musical na Universidade de Winsconsin-Madison. A entrevista levouse a cabo mediante varias sesións de diálogo celebradas ao longo de 2012.

AUTORÍA E RECOÑECIMENTOS

Organizaron o repertorio da Entrevista:

Antón Costa Rico e Jesús Rodríguez Rodríguez, profesores da Facultade de C. da Educación da Universidade de Santiago

Entrevistou, examinou e reuniu os textos na Universidade de Winsconsin-Madison (EEUU):

Antía González Ben

Antía González Ben, e con ela a *Revista Galega de Educación*, agradécenlle ao Dr. Michael W. Apple o compartir cos lectores un tempo denso e as súas valiosas reflexións.

Agradecemento tamén a D. Jesús Rentería pola revisión da transcripción inglesa e a D. Bernardo Penabade Rey como editor/corrector da versión galega da entrevista.

